

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: (V. Sz. L.)

Cím: Régi római erődítés falmaradványai a belv. templom mellett

Forrás: Függelék

Bp.
(Hely)

1949. III. 19.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

426 1

Hely

Belvárosi templom

Idő

"11/19"

Személy

Közp. nyomt. XX.

Régi római erődítés falmaradványait találták meg a belvárosi templom mellett

Mátyás-korabeli sírok, hétszázéves oszlopfő és más értékes leletek kerültek napvilágra a feltárás során

A belvárosi plébániatemplom körül néhány hét óta munkások dolgoznak. Lejjebb süllyesztik a föld színét, hogy elősegítsék a templom alsó részéből a nedvesség kihúzóását. Ezen a helyen eddig összegyűlt a víz és súlyos rongálódással fenyegette fővárosunknak ezt a páratlan értékű műemlékét.

Az ásók megsárgult csontokat forgattak ki a földből. Apró pénzdarabok, amulettok kerültek napvilágra. Ment a jelentés a főváros régészeti és ásatási intézetének s ettől kezdve az intézet irányításával folyt itt a munka, amelynek során több régi sírt tártak fel és megkezdtek egy római falmaradvány kiásását.

Felkerestük dr. Gerevich László műtörténész tanárt, aki az ásatásokról a következőket mondta:

— Bár ilyen háborús időkben nem szívesen ásunk, jobb, ha minden érték a föld alatt van, a haszthatatlan csatornázási műveletek ezúttal mégis szükségessé tették, hogy bekapcsolódjunk a belvárosi plébániatemplom mellett folyó munkálatokba.

— A templom külső fala mentén több korból származó sírokat találtunk. Ez nem volt meglepetés, hiszen régen minden plébániatemplom mellett temető volt. Idáig öt

réteget tártunk fel. Legfelül Mátyás-korabeli sírok voltak, abból az időből származó pénzekkel, lejjebb barokk-sírokat találtunk, az egyikben igen szép bronz korpuszt és amulettokat. Sajnos, a sírok elég bolygatott állapotban voltak, az elmúlt évszázadok folyamán az újabb és újabb temetkezésekkel s a templom többszörös átépítésével megzavarták a régi nyugvóhelyeket.

— Nagyon érdekes az a szép korai oszlopfő, amely ugyancsak az ásatások során került elő a föld alól. Ez az egyszerűségében is nem mesés szépségű capitellum valószínűleg az első római templom maradványa, körülbelül a XII. századból való. A templom alós parkányában másodlagosan befalazva egy római sírkövet találtunk. Napvilágra került még egy érdekes sírlap is, amely a rája vésett, egyenlőszárú keresztrel egy pap nyugvóhelyét jelölhette. Felírás nincs a sírlapon.

— De talán legnagyobb jelentősége annak a régi római falmaradványnak van, amelyre a feltárt sírok alatt bukkantunk. Ez a fal valószínűleg egy része a valamikor itt húzódtott contra-aquincumi erődítésnek. Hogy aztán a paramonoki palota vagy csupán a külső erődítési vonal maradványa-e, azt egye-

lőre még nem lehet tudni. Az eddigi megállapítások mindenesetre arra vallanak, hogy a régi római castrum szentélye lehetett azon a helyen, ahol most a belvárosi plébániatemplom áll. A szentély később kereszténnyé vált s a magyar korszakban építették ide a román templomot.

— Az átépítésekre vonatkozólag érdekes emlékeket és nyomokat találtunk, amelyek magyarázattal szolgálnak a templom kevert építészeti stílusára, a Zsigmond- és Mátyás-kori, gótikus, barokk és rómeszansz elemekre. Erdemes talán megemlítenem, hogy a főváros az itt napvilágra került emlékekből, leletekből, érdekes kőfaragványokból a templom pincéjében a sekrestye alatt, a nagyközönség számára is hozzáférhető dóm-kőtar berendezését tervezi.

— Ami az ásatásokat illeti, csak annyit mondhatok még, hogy a munkát tovább folytatjuk. A feltárásnak igen nagy jelentősége van s még néhány meglepetésre el lehetünk készülve. Lehetséges, hogy rövidesen olyan adatok birtokába jutunk, amelyek lényegesen meg fogják változtatni az említett korokra vonatkozó történeti szemléletünket.

(V. Sz. L.)

da 1927 — 1695